

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2005

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2005

N:o 1245—1252

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1245	Laki Ilmailulaitoksesta	5421
1246	Valtioneuvoston asetus Ilmailulaitoksesta	5424
1247	Laki Ilmailuhallinnosta	5426
1248	Valtioneuvoston asetus Ilmailuhallinnosta	5429
1249	Laki lentoliikenteen valvontamaksusta	5431
1250	Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Ilmailuhallinnon maksullisista suoritteista	5435
1251	Laki aluevalvontalain muuttamisesta	5449
1252	Laki meripelastuslain 4 ja 14 §:n muuttamisesta	5450

N:o 1245

Laki

Ilmailulaitoksesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Hallinnollinen asema

Ilmailulaitos on liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla toimiva valtion liikelaitos.

Ilmailulaitokseen sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (1185/2002, jäljempänä *liikelaitoslaki*), jollei tässä laissa toisin säädetä.

2 §

Toimiala

Ilmailulaitoksen toimialana ovat:

1) lentoasemat ja niiden palvelut;

2) lennonvarmistuspalvelut ja lennonvarmistusjärjestelmät;

3) muu lentoasemiin ja lentoliikenteeseen liittyvä toiminta.

3 §

Liiketaloudellisesti hoidettavat tehtävät

Ilmailulaitoksen tehtävänä on liiketoiminnan harjoittaminen 2 §:ssä tarkoitetulla toimialalla. Erityisesti Ilmailulaitoksen tehtävänä on ilmailun edistämiseksi:

1) ylläpitää ja kehittää valtion lentoasemaverkostoa ja Suomen lennonvarmistusjärjestelmää siviili- ja sotilasilmailun tarpeita varten;

2) antaa lennonvarmistuspalveluja Suomen vastuulla olevassa ilmatilassa.

HE 138/2005
LiVM 25/2005
EV 182/2005

204—2005

895002

Lennonvarmistuksesta säädetään ilmailulain (1242/2005) 12 luvussa.

4 §

Ilmailulaitoksen julkiset palvelutehtävät

Ilmailulaitoksen erityisenä tehtävänä on tarjoutua järjestämään 2 momentissa tarkoitettuja toimialaan liittyviä julkisia palvelutehtäviä.

Ilmailulaitos voi toimialaan liittyvänä julkisena palvelutehtävänä hoitaa:

- 1) valtion lentoasemaverkoston liiketaloudellisesti kannattamattomien osien ylläpitoa;
- 2) lentoasema- ja lennonvarmistuspalvelujen tuottamista ilmailun koulutustoiminnan erityisiä tarpeita varten;
- 3) aluevalvonnan ja meripelastustoiminnan lentoasemilta ja lennonvarmistukselta edellyttämiä erityisiä tehtäviä;
- 4) valmiuslainsäädännön edellyttämiä erityisiä valmiustehtäviä;
- 5) pelastustoimeen liittyviä erityisiä tehtäviä;
- 6) muita sille soveltuvia eduskunnan päättämiä julkisia palvelutehtäviä.

5 §

Varautumisvelvollisuus

Ilmailulaitos varautuu hoitamaan tehtäviä myös poikkeusoloissa sen mukaan kuin liikenne- ja viestintäministeriö erikseen määrää.

6 §

Hinnoittelu

Ilmailulaitos rahoittaa liiketoimintansa liiketaloudellisin periaattein määräämillään maksuilla ja muilla liiketoimintansa tuotoilla.

Edellä 1 momentissa säädetyistä poiketen Ilmailulaitos määrää 4 §:ssä tarkoitetuista julkisista palvelutehtävistä perittävät maksut niiden tuottamisesta aiheutuneiden kustannusten mukaisiksi. Näiden tehtävien hoitamiseen perustuvista menoista ja tuloista sekä varoista ja vastuista laaditaan tilikausittain erillinen laskelma.

7 §

Vakuuttamisen rajaaminen

Valtioneuvosto voi päättää Ilmailulaitoksen lentoasema- ja lennonvarmistustoiminnan vakuuttamisen rajaamisesta. Valtioneuvoston tulee päätöstä tehdessään ottaa huomioon vakuutuksesta mahdollisesti korvattavien vahinkojen suuruus, vakuuttamisen rajaamisen vaikutukset valtion riskeihin ja kustannuksiin sekä kilpailuneutraliteettiin.

8 §

Henkilöstö ja johto

Ilmailulaitoksessa voi olla sekä virka- että työsuhteista henkilöstöä.

Ilmailulaitoksen toimitusjohtajasta säädetään liikelaitoslain 11 §:ssä. Ilmailulaitoksessa voi olla varatoimitusjohtaja.

9 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) liikelaitoslain 9 §:n mukaisesta hallituksesta;
- 2) liikelaitoslain 10 §:ssä tarkoitetuista hallituksen tehtävistä;
- 3) liikelaitoslain 11 §:n mukaisesta toimitusjohtajasta;
- 4) Ilmailulaitoksen varatoimitusjohtajasta.

10 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammiukuuta 2006.

Tällä lailla kumotaan Ilmailulaitoksesta 14 päivänä joulukuuta 1990 annettu laki (1123/1990), jäljempänä *kumottava laki*, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Toimenpiteisiin tämän lain täytäntöönpanemiseksi voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.

Kumottavaan lakiin perustuvat oikeudet ja velvollisuudet säilyvät tämän lain mukaisella Ilmailulaitoksella, jollei lailla toisin säädetä.

Ilmailulaitoksen henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä aikaisempiin palvelussuhteisiinsa liittyvät oikeudet ja velvollisuudet, jollei lailla toisin säädetä.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Leena Luhtanen*

N:o 1246

Valtioneuvoston asetus**Ilmailulaitoksesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty liikenne- ja viestintäministeriön esittelystä, säädetään Ilmailulaitoksesta päivänä joulukuuta annetun lain (1245/2005) 9 §:n nojalla:

1 §

Ilmailulaitoksen hallitus

Ilmailulaitoksen hallituksessa on puheenjohtaja sekä vähintään neljä ja enintään kuusi muuta jäsentä.

Hallituksen jäsenillä tulee olla liikenteen tai liikkeenjohdon asiantuntemusta, ja heidän tulee olla kilpailutilanteen edellyttämällä tavalla riippumattomia.

2 §

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä valtion liikelaitoksista annetun lain (1185/2002) 10 §:ssä säädetään, liikelaitokselle kuuluvan toimivallan rajoissa:

1) päättää tuotteiden ja palveluiden hinnoittelun perusteista ja näihin liittyvistä yleisistä periaatteista sekä määrätä hinnoittelua koskevan päätösvallan käyttämisestä;

2) päättää merkittävän liiketoiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta;

3) päättää merkittävistä sitoumuksista ja merkittävien osakkuuksien hankinnasta ja luovutuksesta sekä niihin liittyvien oikeuksien käytöstä;

4) nimittää ja irtisanoa toimitusjohtajan alaiset johtajat;

5) määrätä toimitusjohtajan sijainen;

6) päättää henkilöstöä koskevista työehtosopimuksista ja virkaehtosopimuksista;

7) määrätä virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta ja nimien muuttamisesta, sekä päättää sellaisen viran lakkauttamisesta, jossa on vakinainen virkamies;

8) päättää liikelaitoksen sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta;

9) määrätä kiinteistövarallisuuden vuokrausta, hankintaa ja luovutusta koskevan päätösvallan käyttämisestä; sekä

10) määrätä investointeja koskevan päätösvallan käyttämisestä.

3 §

Hallituksen kokoontuminen ja päätöksenteko

Hallitus on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä on läsnä.

Asiat ratkaistaan hallituksessa yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Jos äänet jakaantuvat tasan, ratkaisuksi tulee puheenjohtajan kannattama mielipide.

4 §

Palkkiot

Liikenne- ja viestintäministeriö määrää hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien palkkiot.

5 §

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajalla on pääjohtajan arvonimi. Toimitusjohtajalta vaaditaan ylempi korkeakoulututkinto, käytännössä osoitettua johtamistaitoa, johtamiskokemusta ja hyvää perehtyneisyyttä liikennealaa.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Ministeri *Leena Luhtanen*

6 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen asetuksen voimaantuloa.

Neuvotteleva virkamies Esko Pyykkönen

N:o 1247

Laki

Ilmailuhallinnosta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Ilmailuhallinto

Ilmailun turvallisuus- ja hallintotehtäviä varten on liikenne- ja viestintäministeriön alainen Ilmailuhallinto.

ilmailuun liittyvistä tehtävistä, jotka sille ilmailulaissa (1242/2005) tai muualla säädetään;

2) osallistua siviili-ilmailun kansainväliseen ja Euroopan unionissa tapahtuvaan yhteistyöhön.

2 §

Tarkoitus

Ilmailuhallinnon tarkoituksena on edistää ilmailun yleistä turvallisuutta ja siviili-ilmailun turvaamista, käsitellä kaupalliseen lento- liikenteeseen ja liikenteen sujuvuuteen liittyviä asioita sekä vähentää ilmailun aiheuttamia ympäristöhaittoja.

4 §

Johtaminen ja ratkaisuvallan käyttäminen

Ilmailuhallintoa johtaa ylijohtaja. Ylijoh- taja päättää Ilmailuhallinnon toimivaltaan kuuluvien oikeussäntöjen antamisesta. Hän ratkaisee myös muut Ilmailuhallinnolle kuu- luvat asiat, joita ei ole säädetty tai työjärjes- tyksessä määrätty Ilmailuhallinnon muun vir- kamiehen ratkaistaviksi.

3 §

Tehtävät

Ilmailuhallinnon tehtävänä on:

1) huolehtia yleisestä lentoturvallisuudesta ja ilmailun valvonnasta sekä vastata siviili-

5 §

Ammattitaidon ylläpitäminen

Ilmailuhallinnon palveluksessa oleva, jonka tehtävälle on asetettu erityisiä vaati-

muksia ammattitaidon ylläpitämiseksi, voi ylläpitää ammattitaitoaan työskentelemällä sivutoimisesti ilmailutoimintaa harjoittavan palveluksessa. Tällaisesta työstä ja sen ehdoista sovitaan erikseen Ilmailuhallinnon, sen palveluksessa olevan ja mainitun toiminnanharjoittajan kesken.

Mitä hallintolain (434/2003) 28 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetään edellä 1 momentissa tarkoitetun henkilön esteellisyydestä mainitussa momentissa tarkoitettua toiminnanharjoittajaa koskevaa asiaa käsiteltäessä Ilmailuhallinnossa, ei sovelleta lennonvarmistuksen valvontaan eikä sitä koskevaan päätöksentekoon.

6 §

Maksut

Ilmailuhallinnon suoritteiden maksuihin sovelletaan valtion maksuperustelakia (150/1992). Ilmailuhallinnon suoritteesta perittävä maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteiden omakustannusarvoa alempana tai määrätä jätettäväksi kokonaan perimättä, jos siihen on valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettu syy. Tällaisena syynä otetaan huomioon erityisesti:

1) vastaavanlaisista suoritteista perittävien maksujen rakenne ja taso Euroopan unionin jäsenvaltioissa ja unionin toimielimissä;

2) ilmailun edellytysten turvaaminen ja ilmailun turvallisuuden edistäminen; tai

3) kilpailun edistäminen lentoliikenteessä.

Ilmailuhallinnon suoritteiden maksuista säädetään tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

7 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ilmailuhallinnon ylijohhtajan ja välittömästi hänen alaiensa johtajien kelpoisuusvaatimuksista, virkojen täyttämisestä ja ylijohhtajan sijaisen määräämisestä on voimassa, mitä virkamieslaissa (750/1994) säädetään. Ilmailuhallinnon tehtävistä säädetään 3 §:ssä ja ilmailulaissa. Näistä seikoista samoin kuin Ilmailuhallinnon hallinnosta säädetään tar-

kemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös puhevallan käyttämisestä muissa viranomaisissa ja toimituksissa.

Ylijohhtaja vahvistaa Ilmailuhallinnon työjärjestyksen. Siinä määrätään:

1) organisaatiosta;

2) ratkaisuvallan käyttämisestä;

3) sisäisestä johtamisesta;

4) muista sijaisuuksista kuin ylijohhtajan sijaisuudesta;

5) muista sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista.

8 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

9 §

Siirtymäsäännökset

Mitä muualla säädetään Ilmailulaitoksessa hoidettavista julkisista hallintotehtävistä ja oikeussääntöjen antamisesta, koskee tämän lain voimaan tultua Ilmailuhallintoa.

Ilmailulaitoksessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat tämän lain mukaan Ilmailuhallinnolle kuuluvat hallintoasiat siirtyvät Ilmailuhallinnon käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi.

Ilmailulaitoksessa viranomaistehtävien hoitamista varten olevan erillisen yksikön (*Lentoturvallisuushallinto*) sekä Ilmailulaitoksen työjärjestyksellä perustetun Ilmailulaitoksen muista viranomaisasioista vastaavan viranomaisyksikön (*Lentoliikennehallinto*) virka- ja työsuhteinen henkilöstö siirtyy Ilmailuhallinnon henkilöstöksi. Ilmailuhallintoon siirtyvän virkasuhteisen henkilöstön virat siirtyvät tämän lain voimaan tullessa Ilmailuhallinnon viroiksi. Henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeudet ja velvollisuudet. Virkojen siirtämiseen ei tarvita virkamiehen suostumusta.

5428

N:o 1247

Ylijohtajan virka voidaan ensimmäisellä kerralla täyttää virkaa haettavaksi julistamatta. Lentoturvallisuushallinnon päällikön virka lakkaa tämän lain voimaan tullessa ilman irtisanomista.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Leena Luhtanen*

N:o 1248

Valtioneuvoston asetus**Ilmailuhallinnosta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty liikenne- ja viestintäministeriön esittelystä säädetään Ilmailuhallinnosta 29 päivänä joulukuuta 2005 annetun lain (1247/2005) 7 §:n nojalla:

1 §

Tehtävät

Ilmailuhallinnosta annetun lain (1247/2005) 3§:ssä säädettyjen tehtäviensä toteuttamiseksi Ilmailuhallinto hoitaa ilmailulaissa (1242/2005) säädettyjä tehtäviä. Ilmailuhallinto hoitaa lisäksi muut tehtävät, jotka sille säännösten ja määräysten mukaan kuuluvat.

Ilmailuhallinto osallistuu kansainvälisten siviili-ilmailua koskevien sopimusten valmisteluun ja huolehtii sopimusten soveltamisesta. Ilmailuhallinto vastaa myös ilmailun tilastoista ja osallistuu valmiussuunnitteluun sekä valvoo ja kehittää alan teknistä varautumista poikkeusoloihin.

2 §

Kelpoisuusvaatimukset

Ylijohtajalta ja välittömästi hänen alaiseltaan johtajalta vaaditaan hyvä perehtyneisyys virkaan kuuluviin tehtäviin ja johtamistaitoa sekä ylempi korkeakoulututkinto. Ylijohtajalta vaaditaan lisäksi johtamiskokemusta.

3 §

Ilmailuhallinnon virkamiesjohto

Ylijohtaja vastaa Ilmailuhallinnon toiminnan yleisestä kehittämisestä ja johtamisesta sekä valvoo, että Ilmailuhallinnolle kuuluvat

tehtävät suoritetaan tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

Viraston johtotehtävissä olevat virkamiehet vastaavat heidän johdettavakseen kuuluvan toiminnan tuloksellisuudesta ja kehittämisestä.

4 §

Henkilöstön nimittäminen ja ottaminen

Ylijohtajan nimittää valtioneuvosto.

Muun henkilöstön nimittää tai ottaa ylijohtaja, jollei työjärjestyksessä toisin määrätä.

5 §

Sijaisuus

Ylijohtajan ollessa estynyt toimii hänen sijaisenaan liikenne- ja viestintäministeriön määräämä Ilmailuhallinnon virkamies.

6 §

Virkavapaus

Virkavapautta myöntää ylijohtajalle liikenne- ja viestintäministeriö ja muulle henkilöstölle Ilmailuhallinto siten kuin työjärjestyksessä määrätään.

Muuta kuin sellaista virkavapautta, johon virkamiehellä on oikeus lain tai virkaehtoso-

pimuksen nojalla, myöntää kuitenkin yli kahdeksi vuodeksi ylijohtajalle valtioneuvosto.

7 §

Viran väliaikainen hoitaminen

Avoinna olevan viran väliaikaisen hoitajan määräämisestä ja viran hoitamisesta virkavapauden aikana päättää se viranomainen, joka myöntää virkavapauden.

8 §

Asian ratkaisemista koskevat erikoistapaukset

Ylijohtaja voi yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen asian, joka muutoin olisi hänen alaisensa virkamiehen ratkaistava.

Jos on epätietoisuutta siitä, kenen ratkaistavaksi asia kuuluu tai jos ratkaisijaksi määrätty katsoo, että jokin hänen päätösvaltaansa

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Ministeri *Leena Luhtanen*

kuuluvan asian laatu sitä vaatii, kysymys asian ratkaisemisesta on saatettava ylijohtajan päätettäväksi.

9 §

Puhevallan käyttäminen

Ilmailuhallinto kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo tuomioistuimessa, välimiesmenettelyssä, muissa viranomaisissa ja toimituksissa valtion etua ja oikeutta kaikissa Ilmailuhallintoa koskevissa asioissa.

10 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Apulaisosastopäällikkö Reino Lampinen

N:o 1249

L a k i**lentoliikenteen valvontamaksusta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Lentoturvallisuuden valvontaa ja ilmailun julkisia hallintotehtäviä varten kannetaan valtiolle lentoliikenteen valvontamaksua sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *lentoasemalla* sellaista ilmailulain (1242/2005) 80 §:ssä tarkoitettua lentoasemaa, joka on avoinna säännöllistä kotimaista tai kansainvälistä lentoliikennettä varten;
- 2) *maksukaudella* tammikuun, huhtikuun, heinäkuun ja lokakuun 1 päivänä alkavaa kolmen kalenterikuukauden jaksoa;
- 3) *maksuvelvollisella* lentoaseman pitäjää.

3 §

Toimivaltainen viranomainen

Maksun kantamisesta ja valvonnasta huolehtii Ilmailuhallinto, joka voi antaa yksityis-

kohtaisempia määräyksiä maksumenettelystä ja kirjanpidosta sekä vahvistaa maksun määrittämistä varten tarvittavan ilmoituslomakkeen kaavan.

2 luku

Maksun määrittäminen ja kanto

4 §

Lentoliikenteen valvontamaksun määrä ja perusteet

Lentoliikenteen valvontamaksun määrä on lentoasemakohtaisesti 0,90 euroa jokaiselta edellisellä kalenterivuonna lentoasemalta kaupallisessa ilmakuljetuksessa olevalla ilma-aluksella lähteneeltä, vähintään kaksivuotiaalta matkustajalta. Maksu peritään vain 20 000 euroa ylittävältä osalta.

5 §

Maksuvelvollisen ilmoittamisvelvollisuus

Maksuvelvollisen on annettava kirjallinen ilmoitus Ilmailuhallinnolle edelliseltä kalenterivuodelta tammikuun 31 päivään mennessä. Ilmoituksessa on oltava maksun määrittämistä varten tarvittavat tiedot.

6 §

Maksun määrääminen

Ilmailuhallinto määrää viivytyksettä maksun ilmoituksen ja saamansa muun selvityksen perusteella.

7 §

Maksun suorittaminen

Kalenterivuoden maksu on maksettava neljässä yhtä suuressa erässä viimeistään kunkin maksukauden toisen kalenterikuukauden 15 päivänä.

Jos maksuvelvollinen ei ole saanut maksupäätöstä tiedoksi ennen 1 momentissa tarkoitetun määräajan päättymistä, maksu on suoritettava ilmoituksen tai maksuvelvollisen kirjanpidon mukaisena.

Jos maksuvelvollinen ei ole maksanut maksua määräaikana tai on maksanut sitä vähemmän kuin maksupäätöksessä on määrätty, Ilmailuhallinnon on pantava viipymättä suorittamatta jäänyt maksu maksuvelvollisen maksettavaksi.

8 §

Maksaminen maksu- tai eräpäivän jälkeen

Maksupäivän tai eräpäivän jälkeen maksetulle maksulle lasketaan viivästysseuraamukset siten kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995) säädetään.

Jos maksuunpannun maksun viivästysseuraamuksia ei ole suoritettu maksun maksamisen yhteydessä, viivästysseuraamusten johdosta maksamatta jäänyt osa maksusta ja sille lasketut viivästysseuraamukset kannetaan erikseen. Jos oma-aloitteisesti maksettavan maksun viivästysseuraamuksia ei ole suoritettu maksun maksamisen yhteydessä, kannetaan viivästysseuraamukset erikseen.

9 §

Korotettu maksu

Jos maksuvelvollinen on ilman pätevää syytä antanut ilmoituksen tai muun tiedon tai asiakirjan virheellisenä tai olennaisesti vail-

linaisena taikka jos hän on laiminlyönyt kokonaan tai osittain ilmoitusvelvollisuutensa, maksua voidaan korottaa enintään 30 prosentilla.

Jos maksuvelvollinen on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän ilmoituksen, muun tiedon tai asiakirjan taikka jättänyt muutoin ilmoitusvelvollisuutensa täyttämättä ja mainitunlainen menettely on ollut omiaan aiheuttamaan sen, että maksuvelvolliselle olisi voinut jäädä maksua määräämättä, maksua voidaan korottaa enintään 50 prosentilla.

10 §

Maksun jälkikanto

Jos maksuvelvollinen on kokonaan tai osaksi laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuuden taikka antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän ilmoituksen taikka muun tiedon tai asiakirjan, ja sen vuoksi maksu on jäänyt kokonaan tai osaksi määräämättä, on maksuvelvollisen suoritettavaksi määrättävä kantamatta jäänyt maksu sekä säädetty maksunkorotus. Jälkikanto voidaan toimittaa kolmen vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin maksu määrättiin tai olisi pitänyt määrätä.

11 §

Maksupaikat

Maksupaikoista, maksamisesta aiheutuvista kuluista, rahalaitoksen vastaanottamien maksujen suorittamisesta Ilmailuhallinnolle sekä rahalaitokselle suoritettavaan tiedonsiirtokorvaukseen ja rahalaitoksen maksujen siirtämisen laiminlyönnin johdosta suoritettavaan viivästyskorkoon sovelletaan, mitä veronkantolain (609/2005) 7, 12 ja 14 §:ssä säädetään.

3 luku

Oikaisu ja muutoksenhaku

12 §

Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on virheen johdosta

määrätty liikaa maksua tai palautettu liian vähän, maksupäätös on oikaistava, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi voidaan tehdä kolmen vuoden kuluessa maksun määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

13 §

Oikaisu maksunsaajan hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen vuoksi taikka sen johdosta, ettei asiaa ole joltakin osalta tutkittu, jäänyt määräämättä säädetty maksu tai osa siitä maksuvelvollisen sitä aiheuttamatta, maksupäätös on oikaistava, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu maksunsaajan hyväksi voidaan tehdä vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin maksu määrätään tai olisi pitänyt määrätä.

14 §

Oikaisuvaatimus

Maksua koskevaan päätökseen haetaan oikaisua Ilmailuhallinnolta. Oikaisuvaatimus on esitettävä maksun määräämistä koskevassa asiassa kolmen vuoden kuluessa maksun määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin viimeistään 60 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

15 §

Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

Ilmailuhallinnon oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus Ilmailuhallinnon päätökseen on Ilmailuhallinnon päätökseen on Ilmailuhallinnon hallintoasioista vastaavalla johtajalla.

Muutoksenhakuun sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

16 §

Maksun suorittaminen muutoksenhaun aikana

Maksu on valituksesta huolimatta suoritettava säädettyssä ajassa, jollei hallinto-oikeus päättää toisin.

17 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on Ilmailuhallinnon hallintoasioista vastaavalla johtajalla.

18 §

Palautettavalle määrälle suoritettava korko

Jos maksua palautetaan maksuunpanon oikaisun tai muutoksenhaun johdosta, palautettavalle maksulle maksetaan verotusmenetelystä annetun lain (1558/1995) 4 luvussa säädetty palautuskorko maksupäivästä takaisinmaksupäivään.

4 luku

Erinäiset säännökset

19 §

Kirjanpitovelvollisuus

Lentoaseman pitäjän on pidettävä maksun määräämistä varten sellaista kirjanpitoa, josta käyvät selville lentoaseman kaupallisen liikenteen matkustajamäärät 4 §:n mukaisesti sekä muut maksun määräämistä ja valvontaa varten tarvittavat tiedot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kirjanpitoaineisto on tehtävä selväkielisessä kirjallisessa muodossa tai koneellisella tietoväli-

neelle, josta se on muutettavissa selväkieliseen kirjalliseen muotoon tai yleisesti käytössä olevaan tallennusmuotoon.

20 §

Tietojenantovelvollisuus

Maksuvelvollisen on pyydettyä esitettävä Ilmailuhallinnolle tai tämän määräämälle asiantunnevalle ja esteettömälle henkilölle tarkastusta varten kirjanpitoaineistonsa ja muut maksujen määräämistä ja valvontaa varten välttämättömät tiedot pyydettyssä muodossa.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

5 luku

Voimaantulo

21 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Ministeri *Leena Luhtanen*

N:o 1250

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus**Ilmailuhallinnon maksullisista suoritteista**

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 21 päivänä helmikuuta 1992 annetun valtion maksuperustelain (150/1992) 8 §:n ja Ilmailuhallinnosta 29 päivänä joulukuuta 2005 annetun lain (1248/2005) 6 §:n nojalla, sellaisena kuin niistä ensiksi mainittu on laissa 348/1994:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään Ilmailuhallinnon maksullisista suoritteista ja niiden maksuperusteista sekä julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista.

2 §

Kiinteämaksuiset julkisoikeudelliset suoritteet

Valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuja maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita ovat oheisessa liitteessä olevan taulukon mukaiset suoritteet, joista Ilmailuhallinto perii oheisessa liitteessä olevan maksutaulukon mukaiset maksut.

Milloin suoritteeseen liittyvä toimenpide suoritetaan hakijan pyynnöstä ulkomailla, peritään 1 momentissa tarkoitetun maksun lisäksi korvauksena matkustamiskustannukset, päivärahat ja majoittumiskustannukset.

3 §

Eräät omakustannusarvon mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet

Ilma-alusten tyyppi- tai muutostyöhyväksyntään taikka ilmailuvälineiden valmistukseen liittyvästä valvonta- ja tarkastustoiminnasta peritään suoritteen tuottamisesta aiheutuneet välittömät työ- ja välinekustannukset, matkustamiskustannukset, päivärahat ja majoittumiskorvaukset sekä mahdolliset muut välittömät kustannukset. Suoritteesta perittävän maksun vähimmäismäärä on kuitenkin 150 euroa.

4 §

Maksulliset muut suoritteet

Valtion maksuperustelain 7 §:ssä tarkoitettuja muita suoritteita, jotka Ilmailuhallinto hinnoittelee liiketaloudellisin perustein, ovat:

1) painotuotteet ja muu tietoaaineisto lukuun ottamatta lentoturvallisuustietoisuuden edistämiseksi tuotettavaa aineistoa;

2) valokopiot, telekopiot, sähköiset tallenteet ja muut jäljennökset;

3) toimeksiantoon perustuvat muut Ilmailuhallinnon suoritteet.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 34 §:n 2 momentissa tarkoitettua tiedon esille hakemisesta sekä saman lain 34 §:n 3 momentissa tarkoitettujen kopioiden ja tulosteiden antamisesta perittävistä maksuista päättää Ilmailuhallinto ottaen huomioon, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 34 §:ssä säädetään.

5 §

Maksuttomat tai alle omakustannushinnan tuotettavat suoritteet

Maksuttomia ovat:

1) liitteenä olevassa maksutaulukossa maksuttomiksi merkityt suoritteet;

2) ilmailulain 4 luvussa tarkoitettut asematasotarkastukset ja niiden johdosta annetut todistukset;

3) ilmailulain 73—75 §:ssä tarkoitettut luvat;

4) ilmailulain 11 luvussa ja yhteisistä siviili-ilmailun turvaamista koskevista säännöistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2320/2002 tarkoitettut siviili-ilmailun turvaamiseen liittyvät hyväksynnät ja kulkuoikeudet;

5) tarkastuslentäjän ja ilmailulääkärin valtuudet;

6) lentoturvallisuustietoisuuden edistämiseksi tuotetut painotuotteet ja tietoaaineisto.

Laajasta lentoturvallisuustietoisuuden edistämiseksi tuotetusta painotuotteesta ja tietoaaineistosta voidaan kuitenkin periä maksu, joka ei saa ylittää omakustannushintaa.

6 §

Ennakkomaksut

Lupaa tai hyväksyntää koskevaa hakemusta jättäessään hakijan on maksettava etukäteen 50 prosenttia siitä maksusta, mikä hakijalta peritään luvasta tai hyväksynnästä. Etukäteen suoritettava maksu ei koske lupaa tai hyväksyntää, josta perittävä maksu on alle 1 000 euroa. Etukäteen suoritettavan maksun

ylittävä osuus peritään, kun päätös toimitetaan hakijalle.

Jos 1 momentissa tarkoitettu hakemus peruutetaan tai jätetään täydentämättä taikka johtaa kielteiseen päätökseen, hakijalle palautetaan etukäteen maksetusta maksusta se osuus, joka ylittää hakemuksen hyväksi tehdyn työmäärän.

Tuomioistuimen muutoksenhaun johdosta uudelleen käsiteltäväksi palauttaman asian suorittemaksusta vähennetään, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta Ilmailulaitoksen tai Ilmailuhallinnon päätöksestä on peritty.

7 §

Erityiset säännökset toimiluvista ja hyväksynnöistä perittävistä maksuista

Milloin lupa tai hyväksyntä myönnetään vuotta lyhyemmäksi ajaksi, luvasta tai hyväksynnästä perittävä maksu hyvitetään uuden luvan tai hyväksynnän myöntämisen yhteydessä niin monelta täydeltä kuukaudelta kuin ensiksi myönnetyn luvan tai hyväksynnän voimassaolokuukausien määrä jää alle yhden vuoden. Tätä säännöstä ei sovelleta kertaluontoiseksi tarkoitettuun lupaan tai hyväksyntään.

8 §

Maksusta vapauttaminen

Ilmailuhallinto voi hakemuksesta vapauttaa ilma-aluksen omistajan, haltijan tai käyttäjän lentokelpoisuuden valvontamaksusta, jos ilma-alusta ei koko kalenterivuoden aikana käytetä tai ole käytetty lentotoimintaan. Hakemus jo maksetusta lentokelpoisuuden valvontamaksusta vapauttamiseksi on jätettävä Ilmailuhallinnolle viimeistään kahden kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona maksu on maksettu.

9 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006 ja on voimassa vuoden 2006 loppuun.

Suoritteista, joita koskeva asia on tullut vireille ennen tämän asetuksen voimaantuloa, peritään maksu tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Ministeri *Leena Luhtanen*

Apulaisosastopäällikkö Reino Lampinen

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Ilmailuhallinnon maksullisista suoritteista

Liite

Maksutaulukko

	maksu	vuosi- maksu
1. Lentotoimintaa koskevat luvat ja hyväksynnät		
Liikennelupa (OL)		
MTOW enintään 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	1300	800
MTOW yli 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	2600	2100
Lentotoimintalupa (JAR-OPS:n mukainen AOC sisältäen yrityksen OM- ja QM-hyväksynnät)		
Luvassa 1–10 ilma-alusta		
- yksimoottoriset	3 900	2 600
- monimoottoriset, MTOW enintään 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	15 600	10 400
- monimoottoriset, MTOW yli 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	39 000	26 000
Luvassa 11–50 ilma-alusta		
- yksimoottoriset	11 700	7 800
- monimoottoriset, MTOW enintään 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	31 200	20 800
- monimoottoriset, MTOW yli 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	78 000	52 000
Luvassa yli 50 ilma-alusta		
- yksimoottoriset	35 100	23 400
- monimoottoriset, MTOW enintään 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	62 400	41 600
- monimoottoriset, MTOW yli 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	156 000	104 000
Kansallinen lentotoimintalupa (OPS M3-1:n mukainen AOC sisältäen OM- ja QM-hyväksynnät)		
Yksimoottoriset ilma-alukset, ilmalaivat, kuumailmapallot tai vuokraus-toiminta	2 300	1 500
Monimoottoriset, MTOW enintään 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	4 700	3 100
Monimoottoriset, MTOW yli 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	11 700	7 800
Lentotyölupa (ilmailulaki 76 § ja OPS M1-23)		
Ilma-alukset MTOW enintään 2000 kg	500	100
Ilma-alukset MTOW enintään 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	1500	500
Ilma-alukset MTOW yli 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	4 500	1 000
Lentotoimintaluvan tai lentotyöluvan muuttaminen		
Yksimoottoriset ilma-alukset, ilmalaivat, kuumailmapallot tai	250	

	maksu	vuosi- maksu
vuokraustoiminta		
Monimoottoriset, MTOW enintään 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	650	
Monimoottoriset, MTOW yli 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	1 300	
JAR-OPS–vaatimusten mukaiset hyväksynnät erillisinä		
LVTO, CAT II, IIIA, IIIB, IIIC [1]	2 600	
RVSM [1]	2 600	
MNPS, RNAV, P-RNAV, RNAV-APP [1]	2 600	
Jyrkkä lähestyminen [1]	2 600	
ETOPS [1]	2 600	
HEMS [1]	5 200	
Vaarallisten aineiden kuljetuslupa [1]	2 600	
Uuden monimoottorisen turbiinikäyttöisen ilma-alustyypin hyväksyntä [1]	5 200	
Yrityksen lupa antaa matkustamomiehistön peruskoulutusta ja oikeus antaa pätevyystodistuksia	5 200	
Leasing-hyväksyntä (vuokraus miehistöineen/ilman, vuokrauksen jatkaminen)		
- MTOW enintään 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	800	
- MTOW yli 5700 kg (lentokoneet)/3175 kg (helikopterit)	1 800	
Muut JAR-OPS -vaatimusten mukaiset luvat ja hyväksynnät	800	
[1] Merkitään lentotoimintalupa		
Kansallisten OPS –määräysten mukaiset hyväksynnät		
Lupa käyttää 1-moottorisia potkuriturbiinilentokoneita yöllä/IMC:ssä muutoin kuin erityis-VFR:n mukaan	5 200	
Vaarallisten aineiden kuljetuslupa	1 300	
Aluesuunnistulaitteen käytön hyväksyntä	1 300	
RVSM -hyväksyntä	1 300	
Minimivarusteluettelon hyväksyminen		
- MTOW enintään 5700 kg	800	
- MTOW yli 5700 kg	1 300	
Muut OPS -määräysten mukaiset luvat ja hyväksynnät	500	
Muut hyväksynnät ja suoritteet		
Lentosimulaattorin hyväksyminen (JAR-STD ja TRG M1-12)	26 000	15 600
Lennonharjoittelulaitteen hyväksyminen (JAR-STD ja TRG M1-12)	4 700	2 400
Poikkeuslupa lentotoimintamääräyksestä	500	
Muut kuin edellä olevissa kohdissa mainittuihin hyväksyntöihin liittyvät käsikirjamuutosten hyväksynnät	500	

Huom. 1: Edellä mainitut maksut määräytyvät luvassa olevan suurimman ilma-alusluokan mukaan.

Huom. 2: Vuosimaksu sisältää luvan tai hyväksynnän uudistamisen ja vuotuisen tarkastustoiminnan.

Huom. 3: Vuosimaksut peritään vuosittain yhdessä erässä. Vuosimaksu nousee ylempään luokkaan ja on maksettava viivytyksettä, kun koneiden lukumäärä ylittää raja-arvon. Jos koneiden lukumäärä laskee vuoden aikana raja-arvon alle, hyvitystä ei makseta.

	maksu	vuosi- maksu
2. Koulutustoimintaa koskevat luvat ja hyväksynnät		
Lentokoulutus		
FTO-hyväksyntä (JAR-FCL FTO Approval)		
Hyväksyntä sisältäen OM:n, TM:n, QM:n ja yhden kurssin hyväksynnän	4 500	1 000
- liittyvien lisäkurssien (ositetut kurssit) maksu/kurssi	450	100
- liittyvien lisäkurssien (yhdistetyt kurssit) maksu/kurssi	900	100
- maksu kurssien vaativuuden perusteella, maksu/tyyppi, lentokoneet MTOW yli 5700 kg/monimoottoriset helikopterit	1 000	1 000
- maksu toimipaikkojen määrän perusteella, maksu/lisätoimipaikka	1 500	500
- poikkeamahakemusten käsittely, maksu/hakemus	450	
TRTO-hyväksyntä (JAR-FCL TRTO Approval)		
Hyväksyntä sisältäen OM:n, TM:n, QM:n ja yhden kurssin hyväksynnän	3 000	1 000
- maksu liitettävistä lisäkurseista (ositetut kurssit), maksu/kurssi	450	100
- maksu kurssien vaativuuden perusteella, maksu/tyyppi, lentokoneet MTOW yli 5700 kg/monimoottoriset helikopterit	1 000	1 000
- maksu toimipaikkojen määrän perusteella, maksu/lisätoimipaikka	1 500	500
- poikkeamahakemusten käsittely, maksu/hakemus	450	
TR-kurssihyväksyntä		
Hyväksyntä	1500	
- lisämaksu kurssien vaativuuden perusteella, maksu/ tyyppi, lentokoneet MTOW yli 5700 kg/monimoottoriset helikopterit	1500	
- maksu koulutuksen laajuuden perusteella, maksu/koulutettava	50	
- koulutettavan lisäys hyväksytyille kurssille, maksu/koulutettava	50	
Kansallinen koulutuslupa		
Vain teoria- tai vain lentokoulutus sisältäen yhden kurssin	100	100
Teoria- ja lentokoulutus sisältäen yhden kurssin	200	150
- lisämaksu/liitettävä lupakirjaan johtava kurssi	50	50
- lisämaksu/liitettävä kelpuutukseen johtava kurssi	50	50
- maksu toimipaikkojen määrän perusteella, maksu/lisätoimipaikka	100	100
Lupien ja käsikirjojen (OM, TM ja QM) muutosten käsittely		
Organisaatiokäsikirjan muutos, maksu/muutoksen hallinnointilomake	500	
Kansallisen koulutusluvan muutos	50	
Lisäykset hyväksyntätodistukseen tai koulutuslupa		
Lentokoneet MTOW enintään 5700 kg/yksimoottoriset helikopterit	500	
Lentokoneet MTOW yli 5700 kg/ monimoottoriset helikopterit	1 000	
Maksu toimipaikkojen määrän perusteella, maksu/lisätoimipaikka	1 500	
Maksu kansalliseen koulutuslupaan perustuvien toimipaikkojen määrän perusteella, maksu/lisätoimipaikka	100	

	maksu	vuosi- maksu
Ilmailiikennepalvelukoulutusorganisaation hyväksyntä		
Peruskoulutusorganisaatio	4 500	3 000
Kelpuutuskoulutusorganisaatio tai siihen rinnastettava sisältäen yhden kurssin	3 000	1 500
- hyväksyntää vaativa kurssi, maksu/kurssi	1 500	1 500
Ilmailiikennepalvelukoulutusorganisaation hyväksynnän muutokäsittely		
Käsikirjan (OM, TM ja QM) muutos, maksu/muutoksen hallinnointilomake	500	
Koulutusohjelman muutos, maksu/muutokäsittely	500	
Osa 147 koulutusorganisaation hyväksyntä		
Peruskoulutus sisältäen yhden lupakirjaluokan	3 500	1 500
- koulutusluokan lisäys peruskoulutukseen	2 500	1 500
Tyypikoulutus sisältäen yhden tyypikurssin	3 500	1 500
- tyypikurssin lisäys tyypikoulutukseen	2 500	1 500
Osa 66/TR-kurssihyväksyntä sisältäen yhden kurssin, lentokoneet MTOW enintään 5700 kg/yksimoottoriset helikopterit	600	
Osa 66//TR-kurssihyväksyntä sisältäen yhden kurssin, lentokoneet MTOW yli 5700 kg/monimoottoriset helikopterit	1 000	
Osa 147/66-koulutusorganisaation hyväksynnän muutokäsittely		
Käsikirjan (OM, TM ja QM) muutos, maksu/muutoksen hallinnointilomake	500	
Kurssihyväksynnän muutos, maksu/muutoksen hallinnointilomake	300	
<i>Huom. 4: Vuosimaksu sisältää luvan tai hyväksynnän uudistamisen ja vuotuisen tarkastustoiminnan.</i>		
3. Teoria- ja lentokokeet		
Teoriakoemaksut		
Muut kuin PPL, maksu/ osakoe	26	
PPL, maksu/osakoe	10	
Toimintaorganisaation vastuuhenkilö	30	
Lentokoe- tai tarkastuslentomaksut		
Lentokoe tai tarkastuslento	300	
Useita eri lentokokeita/tarkastuslentoja samalla kertaa, lisämaksu	150	
Uusinta	150	
4. Lupakirjat ja kelpuutukset		
Ammattilupakirjat (uusi)		
Liikennelentäjän (ATPL)	250	
Ansiolentäjän (CPL ja IR-kelpuus)	250	
Uusi MP-TR- tai TRI-kelpuus ATPL- tai CPL-lupakirjaan	250	
Muu uusi kelpuus ATPL- tai CPL-lupakirjaan	100	

	maksu	vuosi- maksu
Lennonjohtajan lupakirja tai lennontiedottajan kelpoisuustodistus	250	
Uusi kelpuutus lennonjohtajan lupakirjaan tai lennontiedottajan kelpoisuustodistukseen	250	
Huoltomekaanikon kansallinen lupakirja	250	
Huoltohenkilöstön Osa 66-lupakirja	250	
Uusi kelpuutus huoltomekaanikon lupakirjaan	100	
Lupakirjan vahvistaminen (validation of license)	250	
Muut lupakirjat (uusi PPL, GPL, MGPL, UPL, AGL, BPL)	100	
Kelpuutuksen lisääminen muihin lupakirjoihin	50	
Lento-oppilaan ja lennonjohtajaoppilaan lupakirja	30	
RT-kelpuutuksen myöntäminen ilman olemassa olevaa lupakirjaa	50	
Lääketieteellinen kelpoisuustodistus	50	
Vanhentuneen kelpuutuksen uusiminen lupakirjan voimassaolojaksoa muuttamatta	50	
Eräät muut maksut		
Lisämaksu hakijan pyynnöstä tapahtuvasta lupakirjaa tai lääketieteellistä kelpoisuustodistusta koskevasta nopeutetusta käsittelystä, jos päätös annetaan samana päivänä, kun hakemus on jätetty	600	
Oikeus kouluttajaksi usean ohjaajan ympäristöön	250	
Oikeus kouluttajaksi muille JAR-kouluttajille	100	
Oikeus hinaus- ja metsäpalolentäjäkouluttajaksi	50	
Poikkeuslupa-/hyvityspäätös koskien ATPL- ja CPL-lupakirjoja	200	
Poikkeuslupapäätös koskien muita kuin ATPL- ja CPL-lupakirjoja	100	
Lupakirjakopio kadonneen tilalle	50	
Lääketieteellisestä kelpoisuustodistuksesta kopio kadonneen tilalle	25	
Miehistökortti (Crew Member Certificate)	50	
Todistus lupakirjanhaltijalle voimassa olevista lupakirjoista ja kelpuutuksista	50	

Huom. 5: Lupakirjan uudelleen kirjoittamisesta, sisältäen mahdollisten kelpuutusten uusimisen, peritään sama maksu kuin lupakirjaa myönnettäessä.

5. Lennonvarmistus, lentopaikat ja lentoesteet

Perusmaksu ilmaliikennepalvelun tuottajalta organisaation käytössä olevan ATS-henkilöstön määrän mukaan

Luokka I	1 - 10 ATS-henkilöä	10 000
Luokka II	11 - 25 ATS-henkilöä	40 000
Luokka III	26 - 50 ATS-henkilöä	80 000
Luokka IV	51 - 75 ATS-henkilöä	130 000
Luokka V	76 -100 ATS-henkilöä	200 000
Luokka VI	101 -150 ATS-henkilöä	350 000
Luokka VII	151 - 200 ATS-henkilöä	500 000
Luokka VIII	yli 200 ATS-henkilöä	700 000

	maksu	vuosi- maksu
Ilmaliikennepalveluyksikön kokoon perustuva valvontamaksu		
Maksu/10 vuosityöntekijää		2 200
Palveluntuottajalle myönnettävä poikkeuslupa	300	
Lentomittausorganisaation valvontamaksu		6 000
Muun lennonvarmistuspalvelujen tuottajan valvontamaksu		6 000
Lentoasemien valvontamaksut		
Lentoasema, 2xCAT II		60 000
Lentoasema, CAT II		30 000
Lentoasema, CAT I		12 000
Lentoasema, ei-tarkkuus		6 000
Lentoasemaa koskevat luvat ja hyväksynnät		
Hyväksyntä ensimmäisen kerran	3 500	
Kiitotien tai jatkeen rakennuslupa	2 500	
Poikkeamalupa	1 500	
Muu lupa	1 500	
Muun lentopaikan valvontamaksu		100
Muuta lentopaikkaa koskevat luvat ja hyväksynnät		
Rakennuslupa	600	
Pitolupa	600	
Poikkeamalupa	400	
Muu lupa	400	
Lentoestelupa	150	

6. Ilma-alusten huolto

I) Osa M luku G -toimilupa

1. Toimilupaan merkitystä kustakin huolto-ohjelmasta peritään kyseisen ilma-alustyypin suurimman sallitun lentoonlähdomassan tai moottoreiden lukumäärän mukainen vuosittainen maksu seuraavasti:

Ilma-aluksen maksuluokka	ensimaksu/vuosimaksu
Lentokoneet, MTOW enintään 2000 kg	700
Lentokoneet, MTOW 2001 – 5700 kg	2 000
Lentokoneet, MTOW 5701 – 20000 kg	4 400
Lentokoneet, MTOW 20001 - 35000 kg	6 200
Lentokoneet, MTOW 35001 – 55000 kg	8 000

Lentokoneet, MTOW 55001 – 100000 kg	9 800
Lentokoneet, MTOW 100001 – 200000 kg	13 300
Lentokoneet, MTOW 200001 – 300000 kg	15 100
Lentokoneet, MTOW 300001 – 400000 kg	16 900
Lentokoneet, MTOW 400001 – 500000 kg	18 700
Lentokoneet, MTOW 500001 – 600000 kg	20 500
Helikopterit, MTOW yli 5700 kg tai monimoottoriset	4 400
Helikopterit, MTOW enintään 5700 kg ja yksimoottoriset	2 000

2. Toimilupaan merkitystä luvasta lentokelpoisuuden tarkastamiseksi peritään kustakin ensimmäisestä hyväksynnästä ensihyväksyntämaksu ja sen jälkeen vuosittain valvontamaksu ilma-alustyyppin suurimman sallitun lentoonlähtömassan tai moottoreiden lukumäärän mukaan seuraavasti:

Ilma-aluksen maksuluokka	ensimaksu/vuosimaksu
Lentokoneet, MTOW enintään 2000 kg	400
Lentokoneet, MTOW 2001 - 5700 kg	900
Lentokoneet, MTOW 5701 - 20000 kg	1 300
Lentokoneet, MTOW 20001 - 35000 kg	1 700
Lentokoneet, MTOW 35001 - 55000 kg	2 200
Lentokoneet, MTOW 55001 - 100000 kg	2 700
Lentokoneet, MTOW 100001 - 200000 kg	3 200
Lentokoneet, MTOW 200001 - 300000 kg	3 600
Lentokoneet, MTOW 300001 - 400000 kg	4 000
Lentokoneet, MTOW 400001 - 500000 kg	4 400
Lentokoneet, MTOW 500001 - 600000 kg	4 900
Helikopterit, MTOW yli 5700 kg tai monimoottoriset	1 300
Helikopterit, MTOW enintään 5700 kg ja yksimoottoriset	900

3. Toimilupaan merkitty laatujärjestelmässä toimiva organisaatiohyväksyntä, maksu/jokainen ensimmäinen hyväksyntä ja vuotuinen valvontamaksu/hyväksyntämerkintä

1 300

II) Osa 145 –toimilupa

a) huollot (A-oikeudet) ilma-aluksille

luokka	ensimaksu/vuosimaksu
A2-lentokoneet, MTOW enintään 5700 kg	1 000
A1-lentokoneet, MTOW 5701 - 20000 kg	2 300
A1-lentokoneet, MTOW 20001 - 35000 kg	3 200
A1-lentokoneet, MTOW 35001 - 55000 kg	4 100
A1-lentokoneet, MTOW 55001 - 100000 kg	5 000
A1-lentokoneet, MTOW 100001 - 200000 kg	5 900
A1-lentokoneet, MTOW 200001 - 300000 kg	6 800
A1-lentokoneet, MTOW 300001 - 400000 kg	7 700

A1-lentokoneet, MTOW 400001 - 500000 kg	8 600
A1-lentokoneet, MTOW 500001 -600000 kg	9 500
A3-helikopterit, MTOW yli 3175 kg tai monimoottoriset	2 300
A3-helikopterit, yksimoottoriset, MTOW enintään 3175 kg	1 000
A4-ilma-alukset, muut ilma-alukset	600

Huom. 6: Maksu peritään kustakin painorajaryhmästä, jos siihen kuuluvia ilmaluokkajäsenyyksiä on merkitty toimilupaan.

b) huollot moottorit (B-oikeudet)

luokka	ensimaksu/vuosimaksu
B1-turbiinimoottori	3 500
B2-mäntämoottori	1 300
B3-APU-voimalaite	3 500

Huom. 7: Maksu peritään kustakin voimalaiteluokasta, jos siihen kuuluvia voimalaitetyyppejä on merkitty toimilupaan.

c) huollot, muut osat ja laitteet kuin kokonaiset moottorit tai APU (C-oikeudet)

luokka	ensimaksu/vuosimaksu
C1-C20 muut osat ja laitteet kuin täydelliset moottorit tai APU, ensi- ja vuosimaksu/kpl	300

Huom. 8: Maksu peritään kustakin toimilupaan merkitystä laiteluokasta

	ensimaksu/vuosimaksu
d) erikoistyöt (D-oikeudet)	1 300

**III) Osa M luku F -
toimilupa**

a) huollot (A-oikeudet) ilma-aluksille

luokka	ensimaksu / vuosimaksu
A2-lentokoneet, MTOW enintään 5700 kg	1 000
A2-lentokoneet, MTOW enintään 2000 kg	800
A3-helikopterit, yksimoottoriset, MTOW yli 3175 kg	1 200
A3-helikopterit, yksimoottoriset, MTOW enintään 3175 kg	1 000
A4-ilma-alukset, muut ilma-alukset	600

Huom. 9: Maksu peritään kustakin painorajaryhmästä, jos siihen kuuluvia ilma-alustyyppiä on merkitty toimilupaan.

b) huollot moottorit (B-oikeudet)

luokka	ensimaksu/vuosimaksu
B1-turbiinimoottori	3 500
B2-mäntämoottori	1 300
B3-APU-voimalaite	3 500

Huom. 10: Maksu peritään kustakin voimalaiteluokasta, jos siihen kuuluvia voimalaitetyyppejä on merkitty toimilupaan.

c) huollot muut osat ja laitteet kuin kokonaiset moottorit tai APU (C-oikeudet)

luokka	ensimaksu/vuosimaksu
C1-C20 muut osat ja laitteet kuin täydelliset moottorit tai APU, ensi- ja vuosimaksu/kpl	390

Huom. 11: Maksu peritään kustakin toimilupaan merkitystä laiteluokasta.

d) erikoistyöt (D-oikeudet) 1 300

Huom. 12: Kohdissa II ja III tarkoitettuihin toimilupiin (Osa 145-toimilupa ja Osa M luku F-toimilupa) lisättävistä oikeuksista peritään ensimaksun suuruinen maksu.

Huom. 13: Jokaisesta kohdissa II ja III tarkoitettun toimiluvan haltijan sivutoimipaikasta peritään maksu, joka on suuruudeltaan 25 prosenttia kyseisen toimipaikan oikeuksiin perustuvasta maksusta.

IV) Kansalliset toimiluvat	maksu/suorite
AIR M13-1:n mukainen ilma-aluskorjaamon toimilupa	5 000
Lisäys AIR M13-1:n mukaisen toimiluvan hyväksynnän laajuuteen	390
AIR M13-2:n mukainen huoltoyrityksen toimilupa	1 100
Lisäys AIR M13-2:n mukaisen toimiluvan hyväksynnän laajuuteen	150

V) Muut ilma-alusten huoltoon liittyvät maksut	maksu/suorite
Yksittäinen ilma-aluksen tai laitteen huoltolupa ja hyväksyntä	100

Huom. 14: Yksittäisen huolto-ohjelman hyväksynnästä, joka ei sisälly G-toimilupaan, peritään maksu, joka määräytyy Osa M luku G-toimilupaa koskevan I) 1. kohdan mukaan.

7. Lentokelpoisuuden valvonta

a) ilma-alukset, joiden lentokelpoisuuden valvonnassa Suomen Ilmailuliitto ry avustaa Ilmailuhallintoa (purje- ja moottoripurjelentokoneet, kuumailmapallot, ultrakevyet lentokoneet ja harrasterakenteiset ilma-alukset)

	ensimmäinen LK-todistus	vuosimaksu
Perusmaksu	65	

b) ilma-alukset, MTOW enintään 2000 kg

Perusmaksu	65	33
Lisäveloitus jokaista MTOW:n alkavaa 100 kg kohden	26	13

c) ilma-alukset, MTOW 2001 – 5700 kg

Perusmaksu	650	325
------------	------------	------------

Lisäveloitus jokaista MTOW:n alkavaa 100 kg kohden	26	13
--	----	----

d) ilma-alukset, MTOW yli 5700 kg

Perusmaksu	1 625	975
Lisäveloitus jokaista MTOW:n alkavaa 1000 kg kohden	98	46

Muut lentokelpoisuusmaksut**maksu**

Lentokelpoisuuden tarkastus a kohdan ilma-aluksille	100
Lentokelpoisuuden tarkastus b kohdan ilma-aluksille	300
Lentokelpoisuuden tarkastus c kohdan ilma-aluksille	600
Lentokelpoisuuden tarkastus d kohdan ilma-aluksille	1 200
Lentokelpoisuuden tarkastustodistus suositusraporttiin perustuen	100
Tarkastus Export Certificate:a varten, a kohdan ilma-aluksille	100
Tarkastus Export Certificate:a varten, b kohdan ilma-aluksille	300
Tarkastus Export Certificate:a varten, c kohdan ilma-aluksille	600
Tarkastus Export Certificate:a varten, d kohdan ilma-aluksille	1 200

EU-alueen ulkopuolelta maahan tuotavan ilma-aluksen tarkastuksesta EASA AMC M.A.:904(a)2:n mukaisesti peritään välittömät työ- ja välinekustannukset, matkustamiskustannukset, päivärahat ja majoittumiskorvaukset sekä mahdolliset muut välittömät kustannukset.

Tuotanto-organisaation toimilupa (POA)**ensitarkastus/vuosimaksu****POA-oikeudet ilma-aluksille**

Ilma-alukset	16 500
Moottorit ja potkurit	12 400
Muut osat ja laitteet	8 200

8. Ilma-alusrekisteri**maksu**

Rekisteröimistodistus	150
Rekisteröimistodistus omistajan nimenmuutoksen vuoksi	60
Väliaikainen rekisteröimistodistus	60
Kiinnityksen vahvistaminen	100
Kiinnityksen uudistaminen ja kuolettaminen	60
Kiinnityksen etuoikeusjärjestyksen muuttaminen	60
Rasitustodistus tai muu rekisteritietoja koskeva todistus taikka ote ilma-alusrekisteristä	60
Ilma-alusrekisterin vuotuinen ylläpitomaksu rekisteriin merkitystä ilma-aluksesta	60

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Ilmailuhallinnon maksullisista suoritteista

*Liitteen lisäys***Maksutaulukon lyhenteiden selitykset**

AGL	Autogiro Pilot Licence	autogiro lentäjän lupakirja
AOC	Air Operator's Certificate	lentotoimintalupa
APU	Auxiliary Power Unit	apuvoimalaite
ATPL	Airline Transport Pilot Licence	liikennelentäjän lupakirja
ATS	Air Traffic Services	ilmaliikennepalvelu
BPL	Balloon Pilot Licence	ilmapallo lentäjän lupakirja
CAT	Category	kategoria (toimintaluokka)
CPL	Commercial Pilot Licence	ansiolentäjän lupakirja
EASA	European Aviation Safety Agency	Euroopan lentoturvallisuusvirasto
ETOPS	Extended Twin-engine Operations	pitkän matkan lennot kaksimoottorisilla lentokoneilla
FTO	Flight Training Organisation	lentokoulutusorganisaatio
GPL	Glider Pilot Licence	purjelentäjän lupakirja
HEMS	Helicopter Emergency Medical Service	kiireelliset lääkintähelikopterilennot
IMC	Instrument Meteorological Conditions	mittarisääolosuhteet
JAR	Joint Aviation Requirements	yhteiseurooppalaiset ilmailuvaatimukset
JAR-FCL	Joint Aviation Requirements – Flight Crew Licensing	yhteiseurooppalaiset ilmailuvaatimukset - ohjaamomiehistön lupakirjat
JAR-OPS	Joint Aviation Requirements – Operations	yhteiseurooppalaiset ilmailuvaatimukset - lentotoiminta
LVTO	Low Visibility Take-Off	huonon näkyvyyden lentoonlähtö
MGPL	Motor Glider Pilot Licence	moottoripurjelentäjän lupakirja
MNPS	Minimum Navigation Performance Specifications	minimisuunnistustarkkuusvaatimukset
MP	Multi-Pilot	usean ohjaajan (miehistö)
MTOW	Maximum Take-Off Weight	suurin sallittu lentoonlähtöpaino
OL	Operating Licence	liikennelupa
OM	Operations Manual	toimintakäsikirja
POA	Production Organisation Approval	tuotanto-organisaation hyväksyntä
PPL	Private Pilot Licence	yksityislentäjän lupakirja
P-RNAV	Precision Area Navigation	tarkkuusalue suunnistus
QM	Quality Manual	laatukäsikirja
RNAV	Area Navigation	alue suunnistus
RNAV-APP	RNAV Approach	RNAV-lähestyminen
RVSM	Reduced Vertical Separation Minimum	pienennetty korkeusporrastusmäärittäminen
TM	Training Manual	koulutuskäsikirja
TRI	Type Rating Instructor	tyyppikouluttaja
TRTO	Type Rating Training Organisation	tyyppikoulutusorganisaatio
UPL	Ultralight Pilot Licence	ultrakevytlentäjän lupakirja
VFR	Visual Flight Rules	näkölentösäännöt

N:o 1251

L a k i**aluevalvontalain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä elokuuta 2000 annetun aluevalvontalain (755/2000) 23 §:n 2 momentti
 ja
lisätään lakiin uusi 24 a § seuraavasti:

23 §

Aluevalvontaviranomaiset

 Merenkululaitos toimii toimialallaan aluevalvontaviranomaisena, ja se rinnastetaan 1 momentissa tarkoitettuihin aluevalvontaviranomaisiin, jollei jäljempänä tässä laissa toisin säädetä.
 -----

24 a §

Ilmailulaitoksen aluevalvontatehtävät

Ilmailulaitos avustaa aluevalvontaviranomaisia hoitamalla tässä laissa tarkoitettuja aluevalvontatehtäviä omalla toimialallaan sen

mukaan kuin siitä erikseen sovitaan Ilmailulaitoksen ja puolustusministeriön välisessä sopimuksessa. Sopimuksella ei voida antaa Ilmailulaitoksen hoidettavaksi merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältävää tehtävää.

Ilmailulaitoksen on ilmoitettava sotilas- tai rajavartiioviranomaiselle aluerikkomuksesta ja alueloukkauksesta taikka aluerikkomuksen tai alueloukkauksen uhasta sekä ryhdyttävä käytettävissään olevin keinoin toimenpiteisiin aluerikkomuksen ja alueloukkauksen estämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ministeri *Leena Luhtanen*

N:o 1252

Laki**meripelastuslain 4 ja 14 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä marraskuuta 2001 annetun meripelastuslain (1145/2001) 4 §:n 2 momentin 2 kohta,
muutetaan 4 §:n 1 momentti ja 14 §:n 1 momentti ja 2 momentin 3 kohta sekä
lisätään 4 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

4 §

Muut meripelastusviranomaiset

Hätäkeskuslaitos, Ilmatieteen laitos, kuntien palokunnat, Merenkulkulaitos, Merentutkimuslaitos, poliisi, Puolustusvoimat, sosiaali- ja terveystieteiden viranomaiset, Tullilaitos ja ympäristöviranomaiset (*muu meripelastusviranomainen*) ovat rajavartiolaitoksen ohella velvollisia osallistumaan meripelastustoimen tehtäviin, jos se on niiden toimialaan kuuluvien tehtävien kannalta perusteltua taikka jos se vaaratilanteen vakavuus tai erityisluonne huomioon ottaen on tarpeen eikä meripelastustoimen tehtävän suorittaminen merkittäväällä tavalla vaaranna kyseisen viranomaisen muun tärkeän lakisääteisen tehtävän suorittamista.

Ilmailulaitos osallistuu meripelastustoimen etsintä- ja pelastustoimintaan toimialansa palveluja tuottaen sen mukaan kuin siitä erikseen

sovitaan Ilmailulaitoksen ja sisäasiainministeriön välisessä sopimuksessa.

14 §

Oikeus tietojen saamiseen viranomaisilta

Rajavartiolaitoksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta muulta meripelastusviranomaiselta meripelastustoimen suunnittelussa tarvittavat mainitun viranomaisen toimintavalmiutta ja sijoitautumista koskevat tiedot sekä henkilöstön valmius-, tunniste- ja yhteystiedot. Rajavartiolaitoksella on oikeus saada vastaavat tiedot Ilmailulaitokselta sekä oikeus luovuttaa tietoja Ilmailulaitokselle.

Rajavartiolaitoksella on oikeus vaaratilanteessa saada salassapitosäännösten estämättä maksutta meripelastustoimen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja seuraavasti:

3) Ilmailuhallinnon tietojärjestelmästä ilma-alusta ja ilma-aluksen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja sekä Ilmailulaitoksen tietojärjestelmästä ilma-alusliikennettä koskevia tietoja;

— — — — —
—————

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Leena Luhtanen*

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJÄ: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 1245—1252, 4 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2005

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904